ØKONOMIRAPPORT PR. JULI 2020

RÅDMANNEN 31. AUGUST 2020

DRAMMEN
KOMMUNE

Økonomirapport per juli 2020

Innhold

Sammendrag 4
Særskilte rapporteringspunkter 7
Økonomiske konsekvenser av COVID-19 viruset 7
Sentrale poster 7
Skatt og rammetilskudd 7
Andre sentrale inntekter 10
Finansielle poster 11
Sentrale utgifter 12
Kommunens tjenesteområder 14
Hovedutvalg oppvekst og utdanning 15
P01 Skole 15
P02 Barnehage 16
P03 Forebyggende tjenester 19
Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg 20
P04 Helse 21
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne 22
P06 Hjemmetjenester og institusjon 22
P07 Rus og psykisk helse 23
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig 24
Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet 25
P09 Kultur, idrett og frivillighet 26
P10 Medvirkning og lokaldemokrati 26
Hovedutvalg for tekniske tjenester 26
P11 Utbygging og samferdsel 27
P12 Vann, avløp og renovasjon 27
P13 Arealplan og miljø 27
Formannskap 28
P14 Ledelse, styring og administrasjon 28
P15 Samfunnssikkerhet 29

P16 Næringsutvikling....29
P17 Arbeid og inkludering....29
P18 Politisk styring....29

Sammendrag

Kommuneøkonomien i 1. halvår 2020 har vært sterkt preget av koronapandemien som innhentet Norge med stor tyngde i mars. Pandemien har påført kommunen betydelig merutgifter til etablering av ekstraordinære helsetiltak og smittevern. Samtidig som nedstengningen av Norge fra 12. mars også påførte kommunen store inntektstap fra blant annet barnehager og SFO/AKS samt kultur- og fritidsaktiviteter. Som følge av de de store utslagene tiltakene for å bekjempe koronapandemien har hatt på norsk økonomi ble dessuten inntektene fra skatt og inntektsutjevning nedjustert med 75 millioner kroner ved behandlingen av 1. tertialrapport. Det må imidlertid påpekes at kommunen også har mottatt betydelige kompensasjoner fra staten gjennom økt rammetilskudd og ekstraordinære skjønnsmidler for å møte merutgifter og inntektsbortfall. Staten har dessuten forutsatt at lavere lønns- og prisvekst enn opprinnelig forutsatt skal gi rom for å finansiere merbelastningen som pandemien har påført kommunen.

Samtidig viste tertialrapporten at Drammen kommune har store utfordringer med å etablere balanse i driftsbudsjettet uavhengig av koronapandemien. Denne situasjonen kombinert med de økonomiske virkningene av pandemien gjorde det nødvendig med vesentlig større budsjettjusteringer enn normalt ved behandlingen av 1. tertialrapport. Programområdene ble styrket med totalt 229,5 millioner kroner – herav utgjorde 122 millioner kroner kompensasjon for merutgifter og inntektsbortfall knyttet til koronapandemien. Rådmannen har understreket at budsjettrammene etter disse justeringene er endelige og realistiske. Årsprognosen i økonomirapporten per juli viser en forverring av netto driftsresultat for året med 23,6 millioner kroner. Ny prognose blir etter dette et negativt netto driftsresultat på 43,3 millioner kroner.

Fortsatt merforbruk i tjenesteområdene

Tjenesteområdene har til sammen et merforbruk på cirka 79 millioner kroner mot periodisert budsjett per juli. Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg har de største økonomiske utfordringene, og har samlet sett et merforbruk på om lag 70 millioner kroner per juli. Programområdene 4 Helse, 6 Hjemmetjenester og institusjon og 8 Sosialtjeneste, etablering og bolig melder et merforbruk på til sammen 44 millioner kroner relatert til koronapandemien. Dette er utgifter utover det som ble kompensert ved behandlingen av 1. tertialrapport. Det ble avsatt 8,7 millioner kroner til disposisjonsfond til bruk i 2. tertialrapport som korona kompensasjon. Rådmannen forventer at staten følger opp tidligere signaler om økonomisk kompensasjon til kommunene.

Det er fortsatt stor usikkerhet rundt utviklingen av koronarealterte utgifter. Det er derfor valgt å holde disse utgiftene utenfor årsprognosene for tjenesteområdene, slik at man kan ha kontroll på den ordinære driften. Tjenesteområdene melder om et samlet merforbruk på 23,6 millioner kroner på årsbasis for den ordinære driften. Dette er et lavere utgangspunkt enn de restutfordringer som ble meldt ved 1.tertial (etter tilførsler). Hovedårsaken er at programområde 14 Ledelse, styring og administrasjon har gått fra balanse til nå å melde et positivt års avvik på 12,5 millioner kroner, som i hovedsak skyldes vakanser i administrative stilling og lav aktivitet på kompetansesenteret. Dersom vi hensyntar korona relaterte avvik estimert per juli for året i tillegg til prognoser for den ordinære driften forventes et merforbruk på om lag 60 millioner kroner.

Årsprognosene opprettholdes for sentrale budsjettposter

Når det gjelder sentrale inntekter og utgifter foreslås årsprognosene opprettholdt i samsvar med de justeringer og forutsetninger som ble lagt til grunn i 1. tertialrapport. Flere av disse postene er beheftet med stor usikkerhet og vil bli nærmere vurdert i forbindelse med 2. tertialrapport. Dette gjelder blant annet årets skatteinntekter, kommunens pensjonsutgifter og forutsetningen om nulloppgjør i årets lønnsforhandlinger i kommunesektoren.

Positiv skatteinngang i juli
Dette gjelder blant annet kommunens skatteinntekter. Basert på Stortingets forutsetninger ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett er kommunens skatteanslag nedjustert med om lag 80 millioner kroner. Årets skatteanslag er etter dette 1,1 prosent lavere enn fjorårets skatteinntekter.

Skatteutviklingen hittil i år har vært sterkt preget av de økonomiske konsekvensene av iverksatte tiltak for å bekjempe koronapandemien. Utsatte frister for betaling av forskuddsskatt 1. og 2. termin, samtidig som omfattende permitteringer innenfor en rekke bransjer har gjort grunnlaget for forskuddstrekk mer uforutsigbart. NAV har også hatt stort etterslep i utbetalingen av lønnskompensasjon og dagpenger til permitterte og arbeidssøkere. Dette kom spesielt tydelig til uttrykk i kommunens skatteinngang for april og mai som var nesten 60 millioner kroner lavere enn i samme måneder i fjor. Imidlertid har skatteinngangen i juni og spesielt juli i stor grad rettet opp den svake inngangen i april og mai.

Drammen kommunes akkumulerte skattevekst per juli er 1,2 prosent. Dette er vesentlig bedre enn det nedjusterte skatteanslaget. I forhold til opprinnelig budsjett for 2020 er skatteinngangen til og med juli kun 10 millioner kroner lavere enn forutsatt. Den nasjonale skatteinngangen viser samme positive tendens som man ser i Drammen – med om lag 12 prosent vekst i juli isolert og akkumulert vekst på 0,4 prosent.

Selv om man fortsatt vil ha en situasjon med forholdsvis høy arbeidsledighet anser rådmannen det som lite sannsynlig at man vil få en så svak utvikling som det nedjusterte skatteanslaget forutsetter. Det må derfor påregnes at årets skatteinngang vil bli bedre enn det som er lagt til grunn i revidert budsjett. Det er imidlertid per i dag vanskelig å anslå hvor stor denne merinntekten vil bli. Oppdaterte signaler fra staten vil sannsynligvis først komme ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2021 den 7. oktober. I påvente av dette velger rådmannen i denne omgang å opprettholde årsprognosen fra 1. tertialrapport.

Rammetilskudd – merinntekter fra inntektsutjevningen vil avta
Rammetilskuddet er per juli 14,7 millioner kroner høyere enn budsjettert. Dette skyldes i sin helhet høyere inntektsutjevning enn budsjettert for perioden januar – mai. Drammen kommune hadde i denne perioden skatt per innbygger på 91,6 prosent av landsgjennomsnittet, mens budsjettforutsetningen er på 92,7 prosent. Dette innebærer at inntektsutjevningen i denne perioden er vesentlig høyere enn budsjettert. Som det framgår i omtalen av kommunens skatteinngang har denne tatt seg betydelig opp i forhold til den nasjonale skatteinngangen i juni og juli, og skatt per innbygger til og med juli utgjør 92,3 prosent av landsgjennomsnittet. Som følge av dette er merinntektene fra inntektsutjevningen mer enn halvert i forhold til perioden januar – mai, og er redusert til 6,6 millioner kroner for perioden januar – juli. Rådmannen forventer at merinntekten fra inntektsutjevningen vil avta ytterligere utover høsten, slik at inntektene fra rammetilskuddet i 2020 blir i samsvar med revidert budsjett.

Hovedoversikt drift – status per juli 2020

Beløp i 1000	Regnskap hiå. 2020	Rev. bud. hiå. 2020	Avvik i kr hiå. 2020	Rev. bud. 2020	Prognose-avvik i kr
Sentrale inntekter					
Skatt på inntekt og formue	-1 775 342	-1 777 327	-1 985	-2 936 039	
Rammetilskudd	-2 031 926	-2 017 274	14 652	-2 871 839	
Særskilte tilskudd fra staten	-92 471	-92 500	-29	-33 500	
Integreringstilskudd	-59 496	-58 701	795	-113 418	
Tilskudd enslige mindreårige flyktninger	-15 972	-16 278	-306	-29 478	
Rente og inv. kompensasjon fra staten			0	-23 512	
Overføring fra kommunale foretak	-29 124	-29 130	-6	-87 383	
Sum Sentrale inntekter	**-4 004 331**	**-3 991 210**	**13 121**	**-6 095 169**	
Sentrale utgifter					
Lønnsreserve			0	0	
Overgangskostnad ny kommune			0	0	
Husleie, renhold mv. ufordelt	385 909	388 956	3 047	663 185	
Premiefond			0	-59 728	
Premieavvik			0	-162 753	
Amortisering av tidligere premieavvik			0	120 059	
Tilskudd/kontingent pensjon	0	0	0	1 400	
Diverse fellesutgifter (netto)	1 873	-4	-1 877	28 996	
Sum Sentrale utgifter	**387 782**	**388 952**	**1 170**	**591 159**	
Programområdene					
P01 Skole	554 705	554 390	-314	1 069 496	0
P02 Barnehager	480 968	484 954	3 986	851 355	0
P03 Forebyggende tjenester	203 208	204 774	1 566	360 504	0
P04 Helse	206 690	193 277	-13 412	341 054	-8 750
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	192 306	187 411	-4 895	322 612	-5 000
P06 Hjemmetjenester og institusjon	662 886	624 228	-38 658	1 067 513	-15 000
P07 Rus og psykisk helse	102 468	100 477	-1 990	155 615	-2 300
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	234 322	223 714	-10 608	409 001	0
P09 Kultur, idrett og frivillighet	168 436	168 493	57	302 854	0
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	182	2 622	2 440	4 680	0
P11 Utbygging og samferdsel	78 775	65 637	-13 138	96 572	-3 500
P12 Vann, avløp og renovasjon	-19 184	-12 921	6 263	-136 820	0
P13 Arealplan og miljø	24 396	31 269	6 873	58 684	0
P14 Ledelse, styring og administrasjon	215 798	212 709	-3 088	416 387	12 500
P15 Samfunnssikkerhet	54 424	47 855	-6 568	86 978	0
P16 Næringsutvikling	4 753	4 740	-13	11 627	0
P17 Arbeid og inkludering	23	0	-23	0	0
P18 Politisk styring	23 918	17 699	-6 219	35 471	-1 500
P19 sentraleposter (interkommunalt samarbeid)	845	0	-845	0	0
Sum netto rammer	**3 189 918**	**3 111 331**	**-78 587**	**5 453 580**	**-23 550**
Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjoner og finans	20 504	19 385	-1 119	150 861	
Avdragsutgifter			0	206 200	
Renteinntekter	-28 191	-25 026	3 165	-152 952	
kontant resultat lånefondet			0		
Utbytte	-136 138	-133 900	2 238	-133 900	
Netto finansutgifter	**-143 825**	**-139 541**	**4 284**	**70 209**	
Netto driftsresultat (KOSTRA)	**-570 456**	**-630 468**	**-60 012**	**19 779**	**-23 550**
Disponering tidligere års regnskpsresultat			0	-81 296	
Bruk av disposisjonsfond			0	-129 280	
Avsetning disposisjonsfond	1	0	-1	89 996	
Sum avsetninger	**1**	**0**	**-1**	**-120 580**	
Overføring til investeringsregnskapet	**0**	**0**	**0**	**100 800**	**-**
Årsresultat (overskudd (-)/underskudd (+))	**-570 455**	**-630 468**	**-60 013**	**0,0**	**-23 550**

Forklaring på forkortelser: hiå = hittil i år, rev.bud. = revidert budsjett.

Særskilte rapporteringspunkter

Økonomiske konsekvenser av COVID-19 viruset

De økonomiske konsekvensene av koronapandemien ble grundig omtalt i 1. tertialrapport. Kommunens tjenesteområder ble i denne forbindelse tilført 112,5 millioner kroner til dekning av merutgifter og inntektsbortfall relatert til pandemien. I tillegg ble de to kommunale foretakene Drammensbadet KF og Hermansenteret KF kompensert med henholdsvis 9,4 og 0,1 millioner kroner. Kompensasjonen som ble gitt i 1. tertialrapport er i hovedsak basert på merbelastning som følger av kjente og iverksatte tiltak i 1. halvår. I tillegg ble P04 Helse gitt delvis kompensasjon for prognostiserte utgifter i 2. halvår.

Samlet kompensasjon på 122 millioner kroner ble finansiert gjennom økt rammetilskudd og skjønnsmidler fra staten, redusert arbeidsgiveravgift i 3. termin, besparelser i finansbudsjettet og frigjort lønnsreserve. Etter dette var 8,7 millioner kroner udisponert og er avsatt til disposisjonsfond til bruk i 2. tertialrapport. Rådmannen forventer at staten følger opp tidligere signaler om økonomisk kompensasjon til kommunene.

Programområdene 04 Helse, 06 Hjemmetjenester og institusjon og 08 Sosialtjeneste, etablering og bolig melder i juli-rapporten et merforbruk på til sammen 44 millioner kroner relatert til koronapandemien. Rådmannen vil vurdere behovet for ytterligere kompensasjon i 2. tertialrapport. I denne forbindelse må det også vurderes eventuell kompensasjon for inntektsbortfall til Drammen Scener AS.

Sentrale poster

Skatt og rammetilskudd

Inntekts- og formuesskatt

I økonomiplan 2020-2023 ble det lagt til en grunn en skattevekst i 2020 på om lag 2 prosent både lokalt og nasjonalt. Som følge av høyere skatteinngang mot slutten av 2019 enn forutsatt ved utarbeidelsen av budsjettet krever kommunens skatteanslag kun en vekst på 1,6 prosent målt mot faktisk skatteinngang i fjor. Tilsvarende er vekstforutsetningen på landsbasis redusert til 1,3 prosent.

Ved fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett (RNB) la regjeringen til grunn en nedjustering av kommunenes skatteinntekter med 4 milliarder kroner som følge av koronatiltakenes virkninger på norsk økonomi. I forbindelse med en senere tiltakspakke ble kommunenes skatteinntekter nedjustert med ytterligere 550 millioner kroner (økt verdsettelsesrabatt for aksjer og driftsmidler mv.). Etter dette viser det nasjonale skatteanslaget for 2020 en nedgang på 1,4 prosent målt mot regnskap 2019. Rådmannen foreslo i 1. tertialrapport at Drammen kommunes skatteanslag nedjusteres etter samme forholdstall som det nasjonale anslaget. For Drammen kommune utgjør dette 70,2 millioner kroner i redusert skatteanslag. I tillegg er kommunens skatteanslag nedjustert med ytterligere 10 millioner kroner knyttet til den senere tiltakspakken. Drammen kommunes skatteanslag er etter dette nedjustert med totalt 80,2 millioner kroner, og skatteanslaget viser en nedgang på 1,1 prosent i forhold til 2019.

Skatteutviklingen hittil i år har vært sterkt preget av de iverksatte tiltakene som er gjennomført for å bekjempe koronapandemien. Utsatte frister for betaling av forskuddsskatt 1. termin (utsatt fra 15. mars til 4. mai) og 2. termin (utsatt fra 15. mai til 15. juli), samtidig som omfattende permitteringer innenfor en rekke bransjer har gjort grunnlaget for forskuddstrekk mer uforutsigbart. NAV har også hatt stort etterslep i utbetalingen av lønnskompensasjon og dagpenger til permitterte og arbeidssøkere. Dette

kom spesielt tydelig til uttrykk i kommunens skatteinngang for april og mai som var nesten 60 millioner kroner lavere enn i samme måneder i fjor. Imidlertid har skatteinngangen i juni og spesielt juli i stor grad rettet opp den svake inngangen i april og mai.

Drammen kommune – skatteinntekt per måned 2017-2020

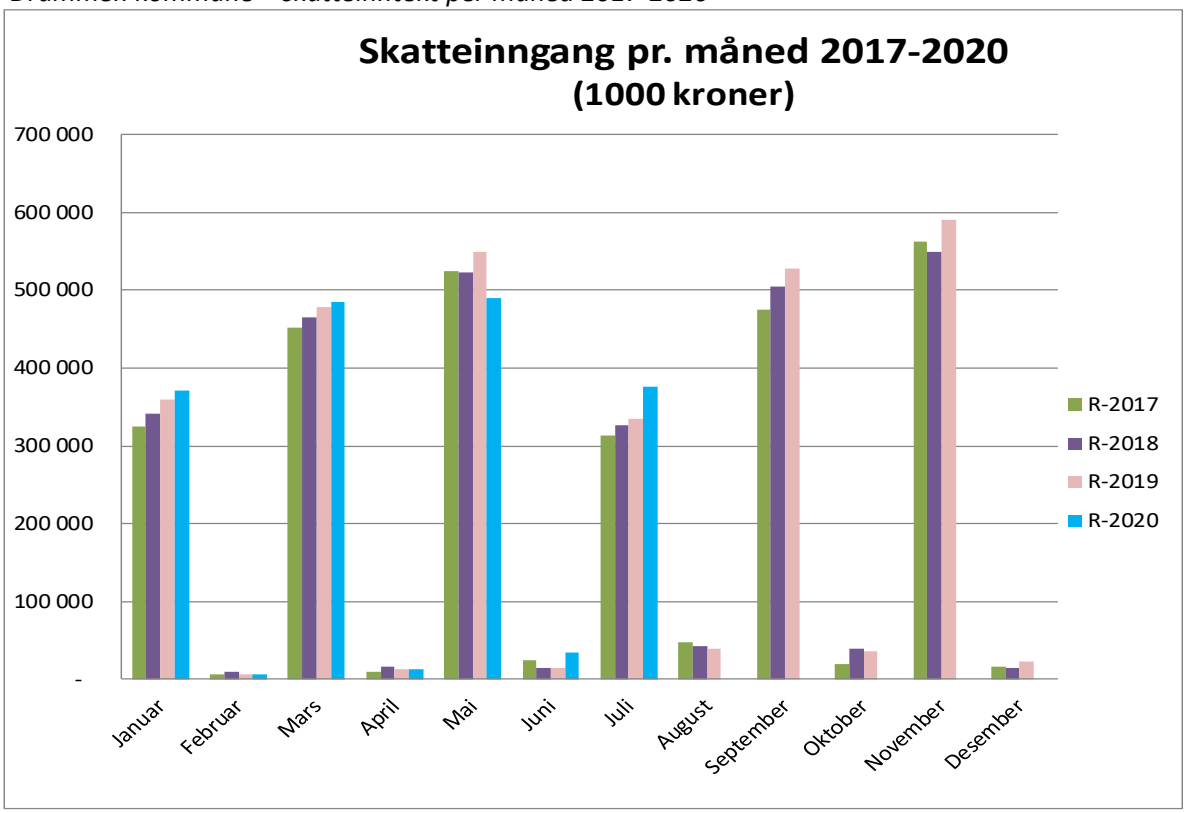

Skatteinngangen i juli er 12,4 prosent høyere enn i samme måned i fjor. Utsatt forfall 2. termin forskuddsskatt har bidratt til den høye veksten med 35 millioner kroner mer enn normal innbetaling, men juli-tallene må likevel vurderes som uventet positive. Forskuddstrekk med forfall 3. termin er 2,6 prosent høyere enn i samme måned i fjor. I en situasjon med fortsatt mange arbeidssøkere og permitterte er dette overraskende høy vekst. En forklaring kan være at etterslepet i utbetalingene fra NAV har bidratt til å øke forskuddstrekket for denne terminen.

Drammen kommunes akkumulerte skattevekst per juli er 1,2 prosent. Dette er vesentlig bedre enn det nedjusterte skatteanslaget som viser nedgang på 1,1 prosent sammenliknet med i fjor. I forhold til opprinnelig budsjett for 2020 er skatteinngangen til og med juli kun 10 millioner kroner lavere. Den nasjonale skatteinngangen viser samme positive tendens som man ser i Drammen – med om lag 12 prosent vekst i juli isolert og akkumulert vekst på 0,4 prosent.

Akkumulert skattevekst per måned 2020

	Vedtatt budsjett 1)	RNB/ 1. tertial 2020 2)	Jan	Feb	Mar	April	Mai	Juni	Juli
Regnskap Drm. kommune	1,6 %	-1,1 %	3,3 %	3,2 %	2,2 %	2,1 %	-2,9 %	-1,5 %	1,2 %
Regnskap landsbasis	1,3 %	-1,4 %	3,1 %	2,6 %	1,6 %	1,2 %	-3,5 %	-2,3 %	0,4 %

1) Budsjettert skatteinngang i 2020 målt i forhold til faktisk skatteinngang i 2019
2) Nye skattevekstanslag, basert på RNB 2020 (nasjonalt) og 1. tertialrapport 2020

For å nå det nedjusterte skatteanslaget må inntektene ligge cirka 4 prosent lavere i perioden august – desember sammenliknet med i fjor. Selv om man fortsatt vil ha en situasjon med forholdsvis høy arbeidsledighet anser rådmannen det som lite sannsynlig med at man vil få en så svak skatteutvikling. Det må derfor påregnes at årets skatteinngang vil bli bedre enn det som er lagt til grunn i revidert budsjett. Det er imidlertid per i dag vanskelig å anslå hvor stor denne merinntekten vil være. Oppdaterte signaler fra staten vil sannsynligvis først komme ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2021 den 7. oktober. I påvente av dette velger rådmannen i denne omgang å opprettholde årsprognosen fra 1. tertialrapport.

Akkumulert skattevekst per måned – målt mot revidert budsjett

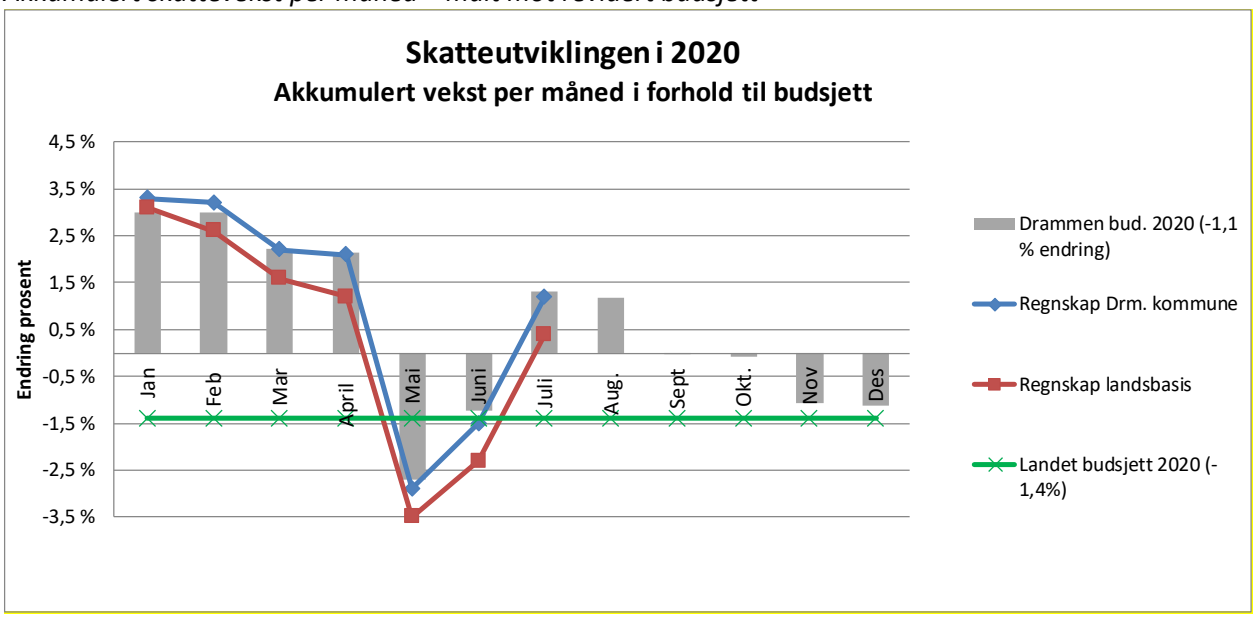

Rammetilskudd

Rammetilskuddet er per juli 14,7 millioner kroner høyere enn budsjettert. Dette skyldes i sin helhet høyere inntektsutjevning enn budsjettert for perioden januar – mai. Drammen kommune hadde i denne perioden skatt per innbygger på 91,6 prosent av landsgjennomsnittet, mens budsjettforutsetningen er på 92,7 prosent. Dette innebærer at inntektsutjevningen i denne perioden er vesentlig høyere enn budsjettert. Som det framgår i omtalen av kommunens skatteinngang har denne tatt seg betydelig opp i forhold til den nasjonale skatteinngangen i juni og juli, og skatt per innbygger til og med juli utgjør 92,3 prosent av landsgjennomsnittet. Som følge av dette er merinntektene fra inntektsutjevningen mer enn halvert i forhold til perioden januar – mai, og er redusert til 6,6 millioner kroner for perioden januar – juli. Rådmannen legger til grunn at merinntekten fra inntektsutjevningen vil avta ytterligere utover høsten, slik at inntektene fra rammetilskuddet i 2020 blir i samsvar med revidert budsjett. Denne forutsetningen kan imidlertid endre seg hvis Drammen skulle få en svakere skatteutvikling enn landet resten av året.

Rammetilskuddet er forøvrig betydelig justert ved behandlingen av 1. tertialrapport og konsekvenser av Stortingets vedtak i revidert nasjonalbudsjett. I forhold til vedtatt budsjett 2020 er det per juli innarbeidet følgene justeringer:

Endringer i rammetilskuddet per juli 2020

1000 kroner	Beløp
Rammetilskudd vedtatt budsjett 2020	**2 755 408**
Tiltakspakker - korona fase 1 og 2	88 876
Ekstraordinære skjønnsmidler - koronatiltak 3	5 900
Revidert nasjonalbudsjett 2020 - endringer	15 374
Ekstraordinære skjønnsmidler - flomsikring	1 000
Kompensasjons reduserte skatteinntekter - avtale RNB	10 016
Redusert inntektsutjevning pga. justerte skatteanslag	-4 735
Sum endringer i rammetilskuddet tom. juli 2020	*116 431*
Rammetilskudd revidert budsjett per juli 2020	**2 871 839**

Andre sentrale inntekter

Integreringstilskudd

På grunnlag av IMDis anmodning vedtok kommunestyret ved behandlingen av økonomiplan 2020-2023 å bosette 85 personer i år, hvorav seks plasser forbeholdes enslige mindreårige flyktninger. Det er per utgangen av juli bosatt 30 personer, herav tre enslige mindreårige flyktninger. I tillegg har det kommet fem personer på familiegjenforening. Dette innebærer at man per utgangen av juli kun har bosatt 35 prosent av den vedtatte kvoten. På grunn av koronapandemien er tidligere planlagte bosettinger av kvoteflyktninger/familiegjenforening i mai og juni ennå ikke gjennomført.

Bosatte flyktninger per juli 2020

	Antall bosatt per juli 2020	Vedtak 2020	Andel av vedtak
Voksne og barn i familie	27	79	34,2 %
Enslige mindreårige	3	6	50,0 %
Sum bosatte	**30**	**85**	**35,3 %**
Familiegjenforening	5		
Sum bosatt inkl. familiegjenforening	**35**		

Budsjettert integreringstilskudd for 2020 ble ved behandlingen av 1. tertialrapport oppjustert med 4,1 millioner kroner til totalt 113,4 millioner kroner. Det er per utgangen av juli inntektsført 59,5 millioner kroner i integreringstilskudd som er 0,8 millioner kroner mer enn budsjettert.

Tilskudd år 2-5 forventes å bli 0,3 millioner kroner bedre enn budsjettert. Tilskudd år 1 vil nå budsjettmålet dersom man rekker å bosette hele den vedtatte kvoten på 85 flyktninger i år, samtidig som det kommer ytterligere fem personer på familiegjenforening. Det er en viss usikkerhet knyttet til denne forutsetningen, men rådmannen velger å opprettholde årsprognosen i samsvar med revidert budsjett.

Særtilskudd enslige mindreårige flyktninger

Budsjettert tilskudd til enslige mindreårige flyktninger for 2020 ble ved behandlingen av 1. tertialrapport nedjustert med 3,2 millioner kroner til totalt 29,5 millioner kroner. Det er per utgangen av juli

inntektsført 16 millioner kroner fra tilskuddsordningen, som er 0,3 millioner kroner lavere enn budsjettert. Rådmannen forventer at inntektene fra særtilskuddet på årsbasis blir i samsvar med revidert budsjett. Dette forutsetter at det i samsvar med kommunestyrets vedtak bosettes totalt sek enslige mindreårige flyktninger i år.

Rentekompensasjon fra Husbanken

Budsjettert rentekompensasjon fra Husbanken ble ved behandlingen av 1. tertialrapport nedjustert fra 24,4 til 23,5 millioner kroner som følge av lavere rentenivå. Ordningen omfatter rentekompensasjon for tidligere investeringer i Det forventes at det lave rentenivået holder seg resten av året, og årsprognosen tilsier inntekter i samsvar med revidert budsjett.

Finansielle poster

Renteforutsetninger og utviklingen i finansmarkedet

I budsjett for 2020 er det innarbeidet en renteforutsetning med utgangspunkt i Norges Banks renteprognose. For 2020 er det forutsatt et gjennomsnitt for 3 måneders NIBOR på 1,80 prosent og et gjennomsnittlig marginpåslag på kommunens innlån på 50 basispunkter. Samlet utgjør dette en forventet innlånsrente for 2020 på 2,30 prosent for lån med variabel rente.

Flere kutt i styringsrenten i løpet av våren og forsommeren har for første gang i historien gitt null-rente i Norge. Det har tatt noe tid før nedjustering av styringsrenten har fått fullt gjennomslag til markedsrenten, men i løpet av forsommeren har NIBOR gradvis falt og 3 måneders NIBOR ligger ved utgangen av juli på 0,28 prosent. Som forventet valgte sentralbanken på rentemøte i 20. august å holde styringsrenten uendret. Men til tross for at sentralbanksjefen på rentemøte slo fast at renten mest sannsynlig vil bli liggende på dagens nivå en god stund fremover, forventer flere markedsaktører at Norges Bank vil oppjustere rentebanen tidligere enn forutsatt, muligens allerede i september, forutsatt gode BNP-tall og at ikke koronasituasjonen kommer ut av kontroll.

Lavere renter forventes å gi reduserte renteutgifter i Lånefondet, men vil også gi lavere renteinntekter på kommunens innskudd og plasseringer. Per 1.tertial viste foreløpige anslag en mulig netto besparelse på finansområdet i størrelse 13 - 15 millioner kroner. På denne bakgrunn ble de finansielle postene vedtatt nedjustert med 14 millioner kroner i forhold til opprinnelig budsjett. Det har ikke skjedd større justeringer i finansmarkedet i løpet av sommeren, og årsprognosen opprettholdes derfor uendret, forutsatt at rentenivået holder seg på tilnærmet samme nivå ut året.

Norges Bank har gjennom ulike tiltak også bidratt til å opprettholde likviditet i finansmarkedene, og kommunene har så langt ikke hatt store problemer med å refinansiere sine lån ved forfall. Til refinansiering av et sertifikatlån som forfalt ved utgangen av juni, tok Drammen kommune opp et lån i Kommunalbanken med fast rente 0,75 prosent og løpetid tre år. Kommunen har en diversifisert låneportefølje med god spredning i låneforfallene og en høy andel langsiktige lån. Kommunen har få lån til refinansiering i 2020 og kapitalrisikoen vurderes som lav.

Likviditet

For å sikre likviditeten ved innkjøring av den nye kommunen, valgte man i januar å gå ut av to pengemarkedsfond med til sammen 100 millioner kroner. Ved utgangen av juli har kommunen fortsatt 100 millioner kroner plassert i likvide pengemarkedsfond, i tillegg til 200 millioner kroner plassert på høyrentekonto til noe gunstigere rente hos hovedbankforbindelse Sparebanken1 SR-Bank. Videre er det etablert en trekkfasilitet på totalt 400 millioner kroner knyttet til kommunens ordinære driftskonto. Kommunens likviditet vurderes ved utgangen av juli fortsatt å være god.

Status startlån

Drammen kommune har søkt Husbanken om 360 millioner kroner til startlån for 2020 og har fått innvilget og utbetalt dette. I tillegg gjenstår om lag 68 millioner kroner i ubrukte lånemidler fra 2019. Det er per juli utbetalt nye startlån for til sammen 202,5 millioner kroner. Samlet utbetaling til startlån synes så langt å ligge innenfor årets låneopptak med tillegg av ubrukte lånemidler fra 2019.

Status startlån per juli

	2020
Utbetalte startlån	202,5 millioner kroner
Forhåndsgodkjent og innvilget startlån	178,0 millioner kroner
Antall søknader	623
Ubehandlede søknader	165
Lån på restanseliste	116
Lån til inkasso	17

Oppsummering finansområdet

Gradvis gjenåpning av økonomien både i Norge og i flere europeiske land har bidratt til å stabilisere finansmarkedene, og renter og kredittmarginer har falt. En økning i registrerte smittede i en rekke land de siste ukene viser imidlertid at pandemien ikke er over, og skaper bekymring for at situasjonen igjen skal komme ut av kontroll. Utviklingen i den såkalte reproduksjonsraten (R-raten) og myndighetenes evne til å begrense smittespredningen utover høsten vil således kunne være svært avgjørende for stabiliteten i finansmarkedene og utviklingen i kredittmarginer og renter. Rådmannen velger imidlertid foreløpig å opprettholde anslaget per 1.tertial hvor det ble vedtatt å nedjustere de finansielle postene med 14 millioner kroner i forhold til opprinnelig budsjett. Det vil bli gjort en oppdatert vurdering til 2. tertialrapport. I denne forbindelse må også størrelsen på minsteavdraget etter de nye reglene fra 2020 vurderes nærmere basert på åpningsbalansen for nye Drammen kommune.

Sentrale utgifter

Husleier og renhold mv.

Virksomhetenes utgifter til husleie og kjøp av renholdstjenester fra Drammen Eiendom KF ble i økonomiplan 2020-2023 lagt på sentralt ansvar med et revidert budsjett på totalt 663,2 millioner kroner. Rådmannen legger opp til disse utgiftene føres på det sentrale ansvaret i alle fall ut inneværende år. Det er fortsatt en del interne leieforhold mv. som ikke er endelig avklart i forhold til organisasjonsstrukturen. I tillegg må husleienivået på eiendommer som er overført fra tidligere Nedre Eiker og Svelvik kommuner vurderes i forhold til åpningsbalansen for nye Drammen Eiendom KF og fordelingen av lånegjelden i de to tidligere kommunene mellom kommunekassen og foretaket.

Disse avklaringene er tidkrevende, og budsjettforutsetningene vil bli nærmere vurdert i 2. tertialrapport. Per juli viser regnskapet en mindreutgift på 3,0 millioner kroner. Mindreutgiftene kan ses i forhold til ikke-budsjetterte utgifter på om lag 1,8 millioner kroner som er ført på det sentrale ansvaret knyttet til strøm og andre bygningsrealterte utgifter for eiendommer det ikke har vært avklart hvem som skal disponere. Inntil alle avklaringer er på plass legges det til grunn en årsprognose i samsvar med budsjett.

Pensjon

Som omtalt i 1. tertialrapport knytter det seg i år en god del usikkerhet til pensjonsområdet. Dette skyldes blant annet usikkerhet knyttet til beregningsgrunnlaget ved overføringen av medlemsmassen fra Nedre Eiker og Svelvik kommuner fra KLP til Drammen kommunale pensjonskasse (DKP), samt

innlemmingen av medlemsmassen fra de kommunale foretakene Drammen Drift KF og Drammen Parkering KF og Legevakta i Drammensregionen IKS i kommunens basisorganisasjon.

I tillegg er det usikkerhet knyttet til hvordan overgangen til ny offentlig tjenestepensjon for alle som er født i 1963 eller senere slår ut. Foreløpige vurderinger fra DKPs aktuar indikerer at dette på kort sikt kan gi en høyere netto pensjonskostnad og dermed lavere premieavvik (inntekt). Dette vil kunne gi en merbelastning for kommunen. På den annen side kan reduserte framtidige forpliktelser bidra til at premiefondet blir tilført betydelige midler som over tid kan benyttes til premiebetaling.

Det er per i dag også usikkerhet knyttet til virkningen av betydelig lavere lønnsvekst enn forutsatt, jfr. regjeringens anslag i revidert nasjonalbudsjett om nedjustering av årets lønnsvekstanslag fra 3,6 til 1,5 prosent. Dette kan bety betydelig lavere reguleringspremie enn lagt til grunn i årets budsjett, men vil også påvirke størrelsen på årets premieavvik.

Det vurderes per i dag vurderes som mest sannsynlig at årets pensjonsutgifter i sum kan bli en del lavere enn budsjettert. Samtidig er det fortsatt så mange usikre og uavklarte faktorer at rådmannen i denne omgang velger å opprettholde de budsjetterte pensjonsforutsetningene. Fram mot 2. tertialrapport vil det, i samarbeid med DKPs aktuar, bli gjort en grundig vurdering av situasjonen.

Lønnsreserve

Som følge av pandemien ble årets lønnsforhandlinger utsatt til høsten. Basert på regjeringens forutsetninger i revidert nasjonalbudsjett om nedjustering av årets lønnsvekst fra 3,6 til 1,5 prosent[1] vedtok kommunestyret ved behandlingen av 1. tertialrapport at den sentrale lønnsreserven på 80,9 millioner kroner i sin helhet skulle trekkes inn.

Meklingsresultatet fra det nylig avsluttede lønnsoppgjøret for frontfagene oppgir en lønnsramme på 1,7 prosent. En tilsvarende lønnsramme for kommunesektoren vil bety i størrelse 7 – 8 millioner kroner i merutgifter for Drammen kommune i år. Forhandlingene i årets kommuneoppgjør har frist 15. september. Rådmannen vil komme tilbake til forhandlingsresultatet og eventuelle budsjettmessige konsekvenser i 2. tertialrapport.

[1] Dette sammenfaller med beregnet overheng fra 2019 til 2020 og vil i praksis innebære et null-oppgjør i år.

Kommunens tjenesteområder

Tjenesteområdene har til sammen et merforbruk på ca. 79 millioner kroner mot periodisert budsjett per juli. Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg har de største økonomiske utfordringene, og har samlet sett et merforbruk på om lag 70 millioner kroner per juli. Programområde 4, 6 og 8 melder et merforbruk på til sammen 44 millioner kroner som er relatert til korona. Dette er kostnader utover det som ble kompensert i forbindelse med 1. tertial rapporteringen.

Det er stor usikkerhet rundt utviklingen av korona utgifter, derfor er det valgt å isolere korona relaterte kostnader ut av prognoser som meldes for året. Det er også et poeng å skille ut dette for å ha kontroll på den ordinære driften. Tjenesteområdene melder om et samlet merforbruk på om lag 23,7 millioner kroner for året på den ordinære driften ekskludert korona. Dette er et lavere utgangspunkt enn de restutfordringer som ble meldt ved 1.tertial (etter tilførsler). Hovedårsaken er at programområde 14 har gått fra balanse til nå å melde et positivt års avvik på 12,5 millioner kroner, som i hovedsak skyldes lav aktivitet på kompetansesenteret.
Det er iverksatt flere tiltak, der målsetningen er at tjenesteområdene leverer et økonomisk resultat ved årets slutt som er i tråd med revidert budsjett. Dette gjelder den ordinære driften. Det er imidlertid fortsatt stor usikkerhet knyttet til de økonomiske konsekvensene av pandemien fremover. Som nevnt ovenfor er det innmeldt 44 millioner kroner i ekstrautgifter utover det som allerede er kompensert ved 1.tertial. Det ble i 1.tertial kompensert med totalt 122 millioner kroner til tjenesteområdene relatert til korona. Det ble avsatt 8,7 millioner kroner til andre halvår, og som varslet var det forventet at dette vil være lavere enn faktiske utgifter i andre halvår. Rådmannen vil ha oppdaterte vurderinger og komme tilbake til eventuell videre kompensasjon til tjenesteområdene i 2.tertial. Rådmannen forventer at staten følger opp tidligere signaler om økonomisk kompensasjon til kommunene.

Totaloversikt drift per juli 2020 - fordelt på rammeområder

Beløp i 1000	Regnskap hiå. 2020	Rev. bud. hiå. 2020	Avvik i kr hiå. 2020	Rev. bud. 2020	Prognose-avvik i kr	Avvik i %
Hovedutvalg for oppvekst og utdanning	1 238 881	1 244 118	5 237	2 281 355	0	0 %
Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg	1 398 672	1 329 108	-69 563	2 295 794	-31050	-1,4 %
Hovedutvalg for idrett, kultur og frivillighet	168 619	171 115	2 497	307 534	0	0 %
Hovedutvalg for tekniske tjenester	83 987	83 985	-2	18 435	-3 500	*)
Formannskap	299 760	283 004	-16 756	550 462	11000	2%
Totalt	**3 189 918**	**3 111 330**	**-78 587**	**5 453 581**	**-23550**	**-0,9 %**

*) Ikke tatt med i oversikten da total rammer er netto bidrag pga. selvkost

Forklaring på forkortelser: hiå = hittil i år
rev.bud. = revidert budsjett.

Hovedutvalg oppvekst og utdanning

Hovedutvalg for oppvekst og utdanning - resultat per juli 2020

Beløp i 1000	Regnskap hiå. 2020	Rev. bud. hiå. 2020	Avvik i kr hiå. 2020	Rev. bud. 2020	Prognose-avvik i kr	Prognose-avvik i %
P01 Skole	554 705	554 390	- 314	1 069 496	0	0 %
P02 Barnehager	480 968	484 954	3 986	851 355	0	0 %
P03 Forebyggende tjenester	203 208	204 774	1 566	360 504	0	0 %
Totalt	**1 238 881**	**1 244 118**	**5 237**	**2 281 355**	**0**	**0 %**

Forklaring på forkortelser: hiå = hittil i år, rev.bud. = revidert budsjett.

P01 Skole

Status
Programområdet har per juli et negativt avvik på 0,3 millioner kroner.

Programområdet er i juli tilført 2,4 millioner kroner fra Utdanningsdirektoratet. Midlene skal brukes på tiltak rettet mot sårbare barn og unge, for at disse skal kunne ta igjen tapt progresjon og for å forhindre frafall i skolen i forbindelse med virusutbruddet.

Vurdering
For å tilpasse seg nye rammer har skolene gjennomført vesentlige nedbemanningstiltak med virkning fra skoleåret 2020/2021. Som følge av dette er det totale lønnsbudsjettet per nå i balanse, men pandemien kan skape utfordringer fremover. Deling i mindre grupper, ansatte i karantene og økt bemanning i SFO/AKS vil gi økte kostnader. Det brukes minimalt på drift, men pandemien har og vil medføre ekstra utgifter til blant annet smittevernutstyr. Det totale omfanget er per nå ikke avklart, og rådmannen vil komme tilbake til dette i 2. tertial.

AKS/SFO
Rett før sommeren opplevde skolene en unormalt stor nedgang i antall barn i SFO/AKS, trolig som følge av pandemien. På bakgrunn av dette nedjusterte de fleste skolene forventede SFO-/AKS-inntekter for høsten. Deltakelsen, og følgelig inntektene har imidlertid vist seg å bli høyere enn forventet, og for august er SFO-/AKS-inntektene på sitt høyeste nivå hittil i 2020. Inntektene forventes også å øke noe fremover, når skolen er i gang.

Før sommeren hadde ca. 400 barn gratis plass i SFO/AKS. Ordningen gjaldt kun skoler i gamle Drammen, men er fra 1. august utvidet til å gjelde hele den nye kommunen. Basert på levekårsindekser, samt deltakelse i gamle Drammen, var det forventet at ca. 600 barn i kommunen ville benytte seg av tilbudet skoleåret 2020/2021. Fra august er det kun 129 barn som har gratis plass i SFO/AKS. Det forventes at antallet vil øke fremover, men det er stor usikkerhet knyttet til det endelige antallet for inneværende skoleår. Rådmannen vil følge utviklingen fremover. Det er sannsynlig at det er avsatt for mye midler til ordningen i 2020, men dette vil rådmannen komme tilbake til i 2. tertial.

Fra 1. august ble det innført gratis SFO/AKS for barn med spesielle behov i 5. – 7. trinn. Ordningen er statlig finansiert. Fra august er 18 barn i kommunen omfattet av denne ordningen.

Voksenopplæringen
For voksenopplæringen har pandemien medført store inntektstap, men omfanget ikke endelig avklart. Foreløpig prognose er ca. 2 millioner kroner. Rådmannen vil komme tilbake til dette i 2. tertial.

Tiltak
Det er iverksatt flere innsparingstiltak i 2020. For å møte ny dimensjonering og effektiviseringskrav har samtlige skoler fått et generelt kutt, og sentralt budsjett er redusert til et minimum. Kostnader til SFO/AKS skal dekkes av foreldrebetaling og kompensasjon for gratisplasser fra høsten, uten ekstra tilskudd.

Ved de enkeltskolene som gikk inn i nye Drammen kommune med for høy bemanning er det gjennomført vesentlige nedbemanningstiltak fra og med august. Programområdet vil gå inn i 2021 med riktig bemanning.

I 1. tertial ble det gitt en engangsbevilgning på 2 millioner kroner for å lette overgangen for skolene med størst utfordringer.

Konklusjon/prognose
Programområdet forventes å levere et årsresultat i balanse, men det er knyttet stor usikkerhet til de økonomiske konsekvensene av pandemien fremover.

P02 Barnehage

Status
Programområdet viser et positivt resultat på 4,0 millioner kroner per juli.

Vurdering/analyse
Avviket skyldes i stor grad periodiseringsfeil. Spesialpedagogiske tjenester har et merforbruk på 6,4 millioner kroner per juli.

Driften av kommunale barnehager har et positivt avvik på 5,4 millioner kroner per juli. Avviket skyldes stabile barnetall i kommunale barnehager og noe lavere innleie av vikarer enn normalt i vår. Ubrukte vikarmidler vil med stor sannsynlighet bli brukt utover høsten.

<u>Barnetallsutvikling</u>

Barnetallet for juli er lik som for juni. Barnetallene for august er per 18.8. ikke fullstendige.

Det var per juli 2020 i alt 5 036 barn i barnehagene i Drammen. Dette er en økning på vel 75 barn siden desember 2019, men en nedgang på 19 fra mai. Økningen i barnetallet følger vanlig sesongtrend. Kommunestyret vedtok i juni å kompensere programområdet for det økte barnetallet.

Utvikling barnetall i 2020

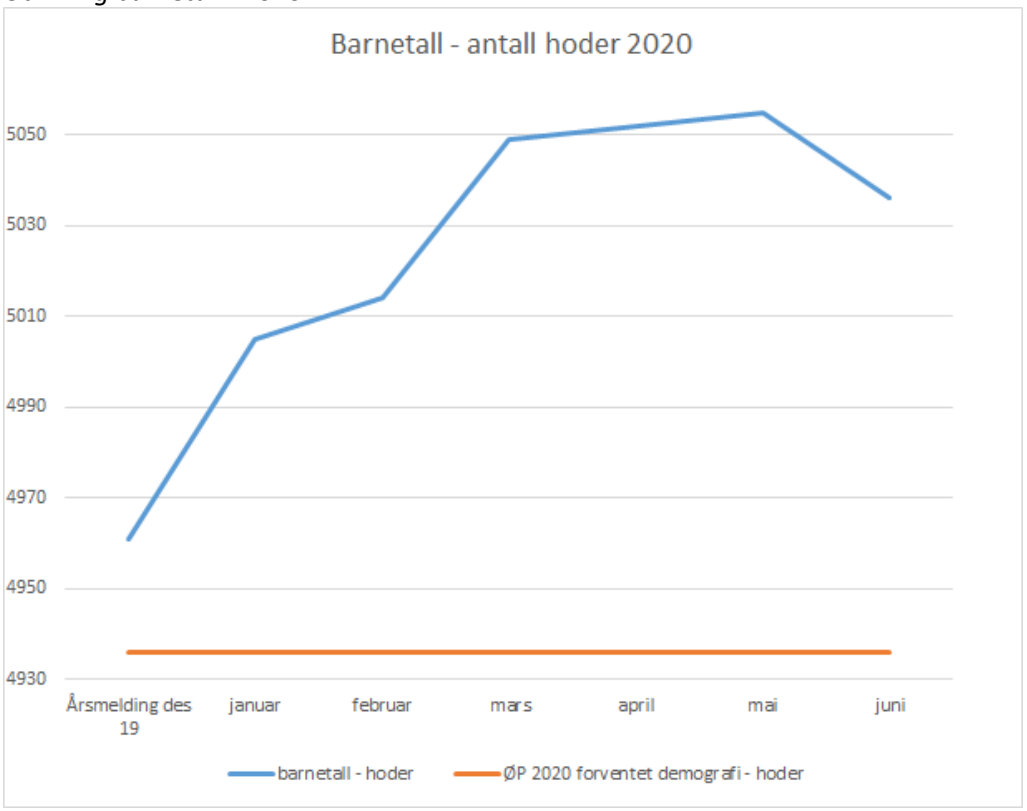

Økningen har funnet sted i de private barnehagene, med 38 heltidsbarn siden januar i år. Antall heltidsbarn i kommunale barnehager er stabilt så langt i 2020.

Heltidsbarn i kommunale og private barnehager 2020

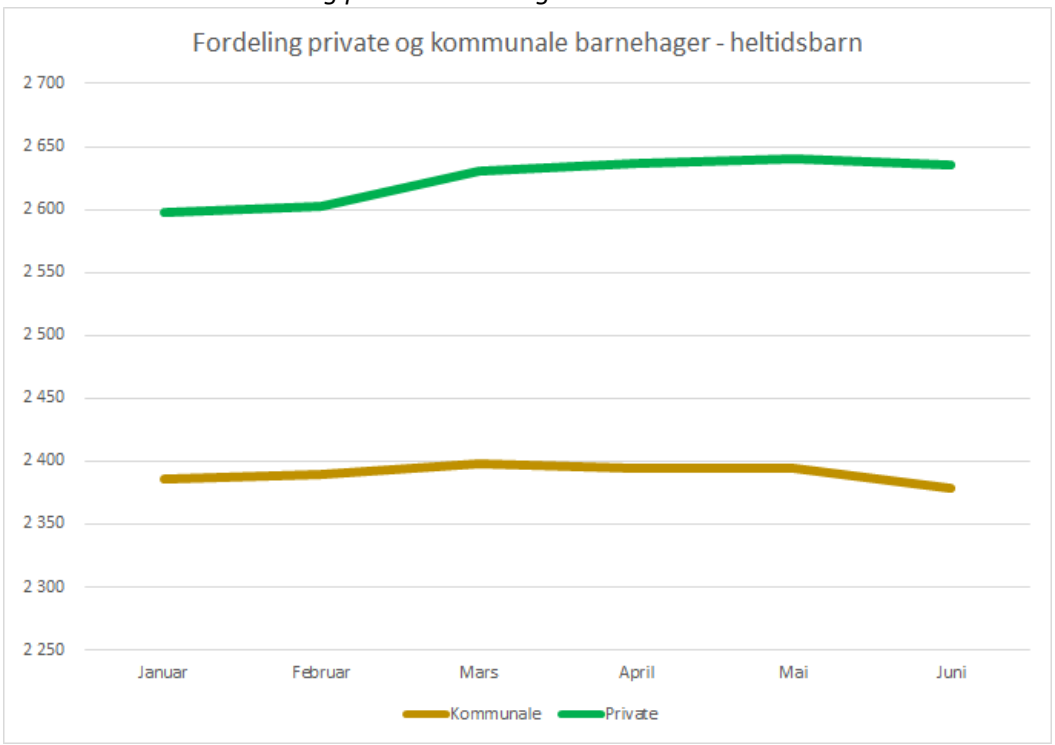

Dagens innslagspunkt for gratis barnehage er på 462 000 kroner og blir i henhold til vedtak i kommunestyret 17.06.20 videreført ut 2020.

Det er 823 barn som mottar gratis barnehageplass per juni. Det er en økning på 123 barn siden januar. Det finnes ikke historiske data for kommunen, da ordningen i 2020 også inkluderer tidligere Svelvik og Nedre Eiker kommuner.

	Nye Drammen	Gamle Drammen			
	2020	2019	2018	2017	2016
Januar	700	623	607	657	568
Februar	820	643	641	670	602
Mars	815	648	649	677	608
April	800	656	657	678	612
Mai	821	663	663	677	630
Juni	823	669	675	684	645
Økning jan - mai	18 %	7 %	11 %	4 %	14 %

Kostnadene til spesialpedagogisk hjelp er til enhver tid avhengig av antall vedtak og omfanget av disse. Antallet barn som har fått vedtak om særskilt tilrettelegging er økende. Det er mange barn med store og sammensatte hjelpebehov, og disse må tildeles mer ressurser. Dette er en bekymringsfull utvikling. Per juli er det et merforbruk på 6,4 millioner kroner innenfor spesialpedagogiske tiltak.

Programområdet fikk i kommunestyret 17.06.20 bevilget 20 millioner kroner til dekking av utgifter i forbindelse med covid 19- situasjonen. Per juli er det påløpt 20,7 millioner kroner i kompensasjon for brukerbetalinger. Kommunale barnehager har i tillegg ført covid 19- utgifter på 2,9 millioner kroner så langt.

Tiltak
Det jobbes med ulike tiltak for å sikre budsjettbalanse i 2020. Målet er at antall årsverk skal tilpasses pedagog- og bemanningsnormen. Normene avhenger igjen av barnetallet og om nåværende barnehageplasser blir fylt opp.

Spesialpedagogiske tjenester er organisert som en egen virksomhet. Det vil kreve god samordning med pedagogisk-psykologisk tjenester og barnehagene å gi gode tjenester innenfor rammene. Harmonisering av tjenester og tilpasning av driften til rammene vil prege 2020.

Konklusjon/prognose
Programområdet styrer mot balanse i 2020, men det er knyttet stor risiko til barnetallene framover (kostnadsdriver), situasjonen rundt covid- 19 og ikke minst utviklingen innenfor spesialpedagogiske tiltak.

P03 Forebyggende tjenester

Status
Programområdet har et positivt resultat på 1,57 millioner kroner pr juli. Dette knyttes i all hovedsak til virksomheten Helsefremmede tjenester 0-100 (HFT 0-100). HFT 0-100 har hatt en utfordring med å bemanne opp ubesatte stillinger igjennom 2020. Dette er hovedårsaken til at programområdet har et mindreforbruk pr juli. Det jobbes kontinuerlig med å besette ledige stillinger.

Vannlekkasje i kjelleren på Strømsø bygg genererte uforutsette kostnader knyttet til sikring av arkivverdige dokumenter.

HFT 0-100 prioriterte å ha ansatte i uteteamet på jobb også i juli for å virke forebyggende i arbeidet med ungdom som tilbragte sommeren i byen.

P03 fikk tilført 2,5 millioner kroner i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett (RNB). Målsettingen med forsterkningen er å sikre forebyggende tilbud til sårbare barn og unge i helsestasjon og skolehelsetjeneste. Prioritering av midlene drøftes med de tillitsvalgte før endelig fordeling.

Programområdet hadde merutgifter på ca. 1,3 millioner kroner som skyldes korona. Merutgiften ble kompensert i 1.tertial.

Vurdering/analyse:
Barnevernet meldte i 1.tertial et negativt avvik på 8 millioner kroner. Tjenesteområdet ble kompensert med engangsmidler på 4 millioner kroner i 2020. Barnevernet melder en prognose på et merforbruk på 4 millioner kroner mot årets slutt.

Siden barnevernloven er en rettighetslov, dvs. at alle barn som har behov for tiltak i henhold til kriteriene i loven skal få det, gir dette uforutsigbarhet knyttet til prognosen. Plasserte barn er, sammen med lønnsutgifter, de største budsjettpostene. Barn som fylkesnemnda vedtar, skal plasseres utenfor hjemmet er kostnader som barneverntjenesten ikke kan påvirke. Arbeidet pågår kontinuerlig for å gi familier avhjelpende tiltak i familien for å unngå slike plasseringer gjennom å dreie innsatsen til et enda større forebyggende perspektiv. Det er etablert arenaer for samhandling på tvers av profesjoner i barnevern og HFT 0-100 for å oppnå dette.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) har avsluttet 192 saker i juli - det høyeste tallet i løpet av 2020. Ventelistene gikk noe ned i mai og juni, men fra mai (115 på venteliste) er antallet i juli oppe i 148. Et utvidet veiledningsansvar for PPT-rådgivere utfordrer kapasiteten i tjenesten. PPT har også hatt en utfordring i forhold til bemanning i 2020. I inneværende år har det vært høy turnover i virksomheten. For å redusere ventelistene, planlegger tjenesten kjøp av ekstern kompetanse for å utarbeide sakkyndige vurderinger. PPT går i balanse mot årets slutt.

Det knyttes usikkerhet i forhold til etablering knutepunkt på Åssiden. Dette knutepunktet betjener Solbergmoen, Solbergelva, Bragernes, Øren og Åssiden - til sammen ca 30.000 innbyggere. Tjenestene i dette knutepunktet er p.t fordelt i andre kommunedeler.

Det er også meldt behov for utbedringer av lokaler på Fredholt (Konnerud) og i Svelvik for å tilfredsstille grunnleggende behov knyttet til effektiv tjenesteproduksjon..

Helt nødvendig inventar og utstyr finansieres innenfor egne rammer.

Større innkjøp ønsker programområdet å finansiere gjennom å omdisponere deler av det positive avvik i forhold til lønnsbudsjettet til investering. Saken vurderes nærmere i forbindelse med 2.tertial.

Tiltak
Hele programområdet driver virksomhetene etter ny dimensjonering på antall årsverk.

Mulighetsrommet i stordriftsfordeler utnyttes så langt mulig. Tjenestene er avhengige av felles ressursutnyttelse for å holde kostnadsnivået lavest mulig.

Barnevern reduserer innkjøp av tjenester til et minimum gjennom at egne ansatte gjennomfører flere oppfølginger selv.
Reduksjon i kostnader knyttet til plasserte barn på sikt (etter 2020) forutsetter tilstrekkelige kompensatoriske tiltak som enten gis i hjemmet i regi av barnevern, eller som et forebyggende tilbud gitt på lavterskel i hft 0-100. Kapasitet til foreldrekurs og familieveiledning i HFT 0-100 vil kunne redusere behovet for mer kostnadskrevende tiltak.

HFT 0-100 og Barnevern har etablert fellesarenaer der man vurderer saker som må løses gjennom kompensatoriske tiltak i hjemmet i regi av barnevern eller kunne ivaretas av familieteamene på lavterskel i HFT 0-100.

Konklusjon/prognose
Programområdet melder fortsatt inn utfordring knyttet til 4 millioner kroner isolert barneverntjenesten, men jobber kontinuerlig for å bedre prognosen.

HFT 0-100 har lokaler som trenger oppgradering til for å oppnå en nøktern, men tilfredsstillende standard. Deler av disse behovene dekkes innenfor programområdets rammer.
Helsefremmede tjenester vil i forbindelse med 2. tertial å ber om å omdisponere noe av driftsbudsjett til investering for slike utbedringer/tilpasninger. Programområde 03 melder i tillegg inn et investeringsbehov til 2.tertial i forhold til årlig utskiftning av IKT utstyr til ca.1,5mill.kr. Mest sannsynlig vil Helsefremmede tjenester 0-100 allikevel ha et positivt avvik ved årets slutt etter omdisponering av driftsmidler til investering.

Hovedutvalg for helse, sosial og omsorg

Hovedutvalg for helse sosial og omsorg - resultat per juli 2020

Beløp i 1000	Regnskap hiå. 2020	Rev. bud. hiå. 2020	Avvik i kr hiå. 2020	Rev. bud. 2020	Prognose-avvik i kr	Prognose-avvik i %
P04 Helse	206 690	193 277	-13 412	341 054	-8 750	-2,6 %
P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne	192 306	187 411	-4 895	322 612	-5 000	-1,5 %
P06 Hjemmetjenester og institusjon	662 886	624 228	-38 658	1 067 513	-15 000	-1,4 %
P07 Rus og psykisk helse	102 468	100 477	-1 990	155 615	-2 300	-1,5 %
P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig	234 322	223 714	-10 608	409 001	0	0 %
Totalt	**1 398 672**	**1 329 108**	**-69 563**	**2 295 794**	**-31 050**	**-1,4 %**

Forklaring på forkortelser: hiå = hittil i år, rev.bud. = revidert budsjett.

P04 Helse

Status
Programområdet viser et merforbruk mot budsjett på 13,4 millioner kroner per juli. Av merforbruket er 7,2 millioner kroner knyttet til Covid 19 - pandemien.

Vurdering/analyse
Programområdet har fått tilført 24,1 millioner kroner til dekning av pandemirelaterte kostnader. Av dette dekker 15,4 millioner kroner kostnader i perioden mars-juli, mens prosjektførte kostnader er 22,7 millioner kroner. Derav merforbruket på 7,2 millioner kroner i koronarelaterte kostnader i perioden.

Psykososial beredskap har et merforbruk på 0,4 millioner kroner i perioden tilknyttet pålagt oppbemanning i vakt. Det er varslet merforbruk på totalt 1 million kroner i 2020 i denne tjenesten.

Drammen helsehus har et merforbruk på 6,0 millioner kroner til innleie av eksterne sykepleierressurser. Det har vist seg svært krevende å rekruttere sykepleiere, selv om det jobbes kontinuerlig med dette. Programområdet har også fått tilført midler for å rette opp mangler i opprinnelig budsjett, og den samlede budsjettutfordringen er nå 5,4 millioner kroner for 2020. Budsjettutfordringen utgjør merforbruk på 3,1 millioner kroner i perioden.

Flere virksomheter har noe mindreforbruk i ordinær drift tilknyttet reiser og kurs og annen redusert aktivitet.

Programområdet har en merinntekt på 5,6 millioner kroner. Koronarelatert merinntekt i form av helfo-refusjon i legevakt utgjør 5,2 millioner kroner. Inntekten er delvis direkte koronarelatert refusjon ved testing og konsultasjoner, og delvis tilknyttet vakter med kommunal avlønning i stedet for privat (dekker noe av økningen i lønnskostnader).

Virksomhet Aktivitet og rehabilitering har ekstraordinære inntekter i form av helfo refusjon for fysioterapeuter for Drammen kommune for andre halvår 2019 på 2,7 millioner i perioden, hvorav 1 million kroner skal overføres til andre virksomheter.

Mindreinntekt grunnet redusert aktivitet i ordinær drift utgjør ca. 3 millioner kroner. Sykelønnsrefusjon utgjør en merinntekt på 1,8 millioner kroner.

Tiltak
Kostnader tilknyttet pandemien begrenses gjennom tilpasning av bemannings- og tjenestenivå ut fra gjeldende situasjon, og gjennom langsiktige og bærekraftige avtaler og rammevilkår for oppbemanning. Eksterne kjøp av sykepleiertjenester erstattes med egne ansatte i den grad det lar seg gjøre. Stillinger holdes vakante, eksempelvis:

- sambruk av virksomhetsleder Legevakt/ Helsehuset
- digital agent
- stillinger i Aktivitet og rehabilitering, noe tilknyttet budsjettutfordring og noe tilknyttet begrensinger på aktivitet pga. Covid 19- epidemien.

Konklusjon/prognose
Det er stor usikkerhet rundt kostnader til pandemien i andre halvår. Dersom det ikke tilføres ytterligere midler vil programområdet ha et merforbruk i 2020 i størrelsesorden 15-20 millioner, primært tilknyttet pandemien. Tjenestenivået i koronarelaterte aktiviteter justeres fortløpende og prognosene vil oppdateres til rapporteringen pr 2. tertial.

P05 Mennesker med nedsatt funksjonsevne

Status
Totalt merforbruk på programområdet er 4,9 millioner kroner i forhold til revidert budsjett per juli. Korona relaterte kostnader er bokført på ca. 1,8 millioner kroner.

Lønn inkludert sosiale kostnader viser et merforbruk på 4,5 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak ekstrahjelp og overtid. Sykerefusjoner er 1,5 millioner kroner høyere enn budsjettert, og må ses opp mot merforbruket på lønn.

Vurdering /analyse
Økte vedtak på Unik bedrift tilsvarer 2,5 årsverk. Det meldes om at flere brukere trenger høyere vedtak, både på grunn av forverret tilstand og for å trygge ansatte.

Tiltak
Gjennomføring av planlagte tiltak er iverksatt:

- Vurderer kostnad og gevinst vedrørende vedtak om taxi til og fra VTA bedrifter, kontra egenregi.
- Vurderer reduksjon av private kjøp inklusiv gjennomgang og tildeling av bolig og ventelister.
- Effektivisering av arbeidsprosesser ved bruk av digitale løsninger.

Prognose
Programområdet har fortsatt store utfordringer, men tilførsel av engangsmidler og dekning av korona-midler, samt omfordeling av kostnader fra andre programområder tilsier et merforbruk på 5 millioner kroner ved årets slutt.

P06 Hjemmetjenester og institusjon

Status
Programområdet har per juli et merforbruk på 38,7 millioner kroner, inkludert bokførte utgifter relatert til korona-pandemien som foreløpig ikke er kompensert. Holdes disse utgiftene utenfor er merforbruket på 16,0 millioner kroner, men det er også et etterslep av inntekter fra andre kommuner i forbindelse med kjøp av utstyr til pandemien.
Kostnader i programmet for koronatiltak til og med juni er fulldekket.

Vurdering/analyse
Programområdet er bevilget engangsmidler og demografikompensasjon i forbindelse med 1.tertial. Noe av dette er allerede fordelt til flere virksomheter. For gjenstående ufordelte midler, som utgjør demografikompensasjon til hjemmetjenester, gjøres det nå vurderinger i forhold til hvordan de skal fordeles ut i virksomhetene.
Samlede pandemirelaterte utgifter på programområdet er på 64,9 millioner kroner ved juli, men det er etterslep av både kostnader og inntekter. Rådmannen vil følge utviklingen frem mot 2. tertialrapport og resten av året, med nye vurderinger.

Tiltak
Gjennomføring av planlagte tiltak er nå tatt opp igjen etter pandemien og fokuserer på følgende områder:

- Organiseringen av antall og type institusjonsplasser.
- Vurdering og reduksjon av kjøpte tjenester.
- Gjennomgang av hjemmetjenester vedtak, og harmonisering av tildelingspraksis.

- Effektivisering av arbeidsprosesser, blant annet med digitale løsninger.

Konklusjon/prognose
Programområdet har fortsatt utfordringer i 2020 på enkelte områder. En framskrivning av dagens situasjon tilsier et merforbruk på ca. 15 millioner kroner for året.

P07 Rus og psykisk helse

Status
Programområdet har pr juli et merforbruk på 2,0 millioner kroner.

Vurdering/analyse
Lønn inkludert sosiale kostnader har et merforbruk på 2,7 millioner kroner pr juli. Dette er til sin største del knyttet til avtalefestede tillegg.
Sykelønnsrefusjon viser en merinntekt på 2,0 millioner kroner pr juli. Relasjonen mellom vikarutgifter og sykelønnsrefusjon, tilsier at en god del fravær ikke er erstattet med vikarer.
Driftsutgifter (eks mva) viser et merforbruk på 5,4 millioner kroner pr juli. Merforbruket knyttes blant annet til leie av lokaler, lisenskostnader, kjøp av eksterne tjenester samt leie/leasing av transportmidler og andre driftsmidler. Programområdet har merinntekter på 4,1 millioner kroner. Av dette er 0,8 millioner kroner prosjektmidler som ikke var budsjettert. 1,7 millioner kroner gjelder refusjoner som ikke var budsjettert, samt salgs og gebyrinntekter på 0,6 millioner kroner som er feilført i budsjettet.

Den økonomiske effekten av korona er stigende. Pr juli er beløpet beregnet til 1,1 millioner kroner.

Det er gjort en gjennomgang av samtlige ansvar hva gjelder lønnskostnader. Før tertialrapporteringen vil det gjøres en jobb på omfordeling og periodisering av budsjettposter.

Tiltak
Det er utarbeidet en liste over tiltak som skal settes i verk fra og med juni:

Kjøp av private tjenester erstattes med egenproduserte tjenester	1,4 millioner kroner
Vikar og overtid reduseres til et minimum	1,0 millioner kroner
Administrativ effektivisering	0,5 millioner kroner
Utdanningstilskudd	0,0 millioner kroner
SUM effekt 2020:	2,9 millioner kroner

Det forventede effekten pr mai var 5,9 millioner kroner. Årsaken til endringen er at prosessen med å si opp kontrakter på kjøpte tjenester og egenprodusere disse tjenestene, er blitt forsinket. Det arbeides videre med å tidfeste virkningsdato for de respektive tiltakene mer nøyaktig. I den løpende rapporteringen vil også status og eventuelle avvik meldes pr tiltak.

Konklusjon/prognose
Med iverksettelse av tiltak forventer rådmannen at programområdet vil få et merforbruk på 2,3 millioner kroner i forhold til revidert budsjett.

P08 Sosialtjeneste, etablering og bolig

Status
Status per juli for programområdet viser et merforbruk på 10,6 millioner kroner.

Resultat fordelt på programområdets virksomheter:

- NAV, merforbruk 12,8 millioner kroner
- Ny start, mindreforbruk 2,2 millioner kroner
- Knutepunkt Strømsø, balanse
- Sentrale ansvar P08, balanse

Vurdering/analyse:

NAV:

Akkumulert merforbruk i forbindelse med sosialhjelp er pr. juli på 18 millioner kroner. Dette omfatter boutgifter og livsopphold. Lønnskostnadene er under kontroll og har et mindreforbruk på 0,4 millioner kroner. Det er mindreforbruk i ordinær drift på 2,5 millioner kroner.

Antall mottakere av sosialhjelp
Antall brukere har gått noe ned igjen etter en topp i april hvor det var 1443 mottakere mot 1224 i juli. Dog er det noe urovekkende at det i sommermånedene har vært stor økning av mottakere i alderen 18 til 30 år. Dette kan blant annet skyldes at siste stipend og studielån for studenter ble utbetalt i mai, og arbeidsmarkedet for sommerjobber har vært særlig utfordrende i år på grunn av høy arbeidsledighet generelt, både for studenter og annen ungdom. Nivået på antall brukere må sies å være lavt med tanke på antall innbyggere (1,22 % av befolkningen) og hva slags demografi Drammen har.

Gjennomsnittlig utbetaling
Utbetaling pr. bruker har variert noe de syv første månedene. Etter en positiv utvikling frem mot mai hvor gjennomsnittlig beløp var kr. 11.783 ser vi nå igjen en økning til kr. 13.509 i juli, noe som blant annet skyldes at flere brukere har hatt behov for supplement. Dette har sammenheng med demografien i Drammen. Mange har vært i ufaglærte jobber, og var de som ble rammet først da pandemien kom.

Ny Start:
Mindreforbruk på fastlønn (med sosiale kostnader) på grunn av vakanser, samt at noen ansatte har jobbet i lavere stillingsprosent enn budsjettert. Det er tilbakeført kostnader for introduksjonsstønad utbetalt i 2020 som gjelder 2019. Mindre aktivitet på grunn av pandemi gir mindre kostnader til for eksempel bosetting og tolk. Dette kan ta seg opp i løpet av årets siste fem måneder.

Tiltak:
Basert på erfaring fra tidligere Drammen kommune er det kjent at aktivitetsplikt er det mest virkningsfulle tiltaket for å redusere utbetaling av sosialhjelp. Dette er derfor innført for alle mottakere mellom 18-67 år. Mer aktiv bruk av KVP har også dokumentert effekt på kostnadsnivået. På grunn av smitteverntiltak har det siden medio mars vært helt stans i alle aktiviteter, og muligheten til å redusere merkostnader på dette området i 2020 er derfor svært begrenset. Dette vil endre seg fremover så lenge smitten fortsatt er flat.

Utover dette er følgende tiltak igangsatt:

- kurs på Fjell i august, dog med redusert kapasitet på grunn av smittevern. Det vil ta noe tid før aktivitetsnivået er det samme som før covid-19 inntraff
- kurs for ungdom i samarbeid med SIF og MIF
- det er mange deltakere i prosjektet 'Barna først', men dette vil ikke gi avkastning med det første da det tar tid å få disse deltakerne over i arbeid slik at det kan påvirke økonomisk selvhjulpenhet

Det vil fortsatt være et tiltak å sikre at alle inntektsmuligheter eller muligheter for kostnadsreduksjon for hver enkelt søker blir vurdert før det utbetales sosialhjelp. Dette er i tråd med formålet med lov om sosialhjelp som handler om å gjøre brukerne mest mulig økonomisk selvhjulpne.

Harmonisering og innføring av enhetlig praksis på tvers av avdelingene i den nye og sammenslåtte organisasjonen vil fortsatt ha fokus.

Ny start er en helt ny virksomhet. Dimensjonering av årsverk og behov for kompetanse i virksomheten vil bli gjennomgått frem mot 2. tertial 2020, og ytterligere effektivisering vil bli vurdert. Arbeid med å bekjempe levekårsutfordringer er et prioritert område i Drammen kommune, og Ny start har en vesentlig rolle i det forebyggende arbeidet. Det er satt i gang et arbeide for å redusere tomgangsleie i Boligtjenesten ved å se på bruk av boliger på tvers av programområder.

Konklusjon/prognose:
Totalt for hele programområdet er det sosialhjelpsutbetalingene som er den store utfordringen. Dette gjelder spesielt for 2020, men effekten av pandemien forventes å vare i flere år. Så snart arbeidsrettet aktivitet kan tas opp igjen, antas det at farten på sosialhjelpsutgiftene vil kunne reduseres noe. Utfordringene i næringslivet, og den effekten dette har på arbeidsmarkedet, vil imidlertid også være med på å begrense mulighetene for arbeidsrettet aktivitet. Med høy arbeidsledighet vil antagelig sosialhjelpsmottakere stå dårligere rustet til å komme ut i arbeidsmarkedet i konkurranse med mange andre arbeidssøkere.

Det er vanskelig å vurdere hvordan smitteverntiltakene vil påvirke aktivitetstilbudet for brukerne utover i 2020. I utgangspunktet var det planlagt å kunne bremse opp for stor fart inn i 2020, men med de begrensninger som nå ligger på aktivitetstilbudet, ser det ikke ut til å være mulig.

Prognosen for programområdet er svært usikker og etter gitte korreksjoner ved 1. tertial estimeres et merforbruk på 20 millioner kroner ved utgangen av året for den ordinære driften. Dette omfatter summen av et merforbruk på rundt 25 millioner kroner i NAV og et mindreforbruk på cirka 5 millioner kroner i Ny Start.

Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet

Hovedutvalg for kultur, idrett og frivillighet - resultat per juli 2020

Beløp i 1000	Regnskap hiå. 2020	Rev. bud. hiå. 2020	Avvik i kr hiå. 2020	Rev. bud. 2020	Prognose-avvik i kr	Prognose-avvik i %
P09 Kultur, idrett og frivillighet	168 436	168 493	57	302 854	0	0 %
P10 Medvirkning og lokaldemokrati	182	2 622	2 440	4 680	0	0 %
Totalt	**168 619**	**171 115**	**2 497**	**307 534**	**0**	**0 %**

Forklaring på forkortelser: hiå = hittil i år, rev.bud. = revidert budsjett.

P09 Kultur, idrett og frivillighet

Status
Programområdet som helhet er i balanse per juli.

Vurdering
Det jobbes med en gjennomgang i Everyone for å få de ansattes utbetalinger til å følge rett ansvar og tjeneste. Når dette er gjort vil lønnskostnader hittil i år bli ompostert, da denne funksjonalitet ikke er automatisk i ny kommune. Statlige støtteordninger til idrett er ikke klare og dette vil påvirke programområdets resultat.

Konklusjon/prognose
Covid-19 påvirker fortsatt aktiviteter og arrangementer. Inntekter og kostnader følges tett. Foreløpig prognose er merforbruk på 4,4 millioner kroner.

P10 Medvirkning og lokaldemokrati

Status
Programområdet har et positivt avvik på 2,4 millioner kroner mot periodisert budsjett pr juli.

Vurdering
Avviket skyldes feilperiodiseringer og må ses i lys av dette.

Tiltak
Det jobbes videre med å finne en løsning for ompostering av lønnsutgifter som ikke ødelegger for innrapporterte data til sentrale skattemyndigheter.

Konklusjon/prognose
Reduksjon i antall lokale koordinatorer og forsinket utvikling av kommunedelene har gitt besparelser som er hentet ut. Det er usikkerhet rundt videre utviklingstempo som følge av Coronapandemien hvilket kan gi et ytterligere underforbruk i år. Programområdet beregnes å gå i balanse ved årets slutt.

Hovedutvalg for tekniske tjenester

Hovedutvalg for tekniske tjenester - resultat per juli 2020

Beløp i 1000	Regnskap hiå. 2020	Rev. bud. hiå. 2020	Avvik i kr hiå. 2020	Rev. bud. 2020	Prognose-avvik i kr
P11 Utbygging og samferdsel	78 775	65 637	-13 138	96 572	-3500
P12 Vann, avløp og renovasjon	-19 184	-12 921	6 263	-136 820	0
P13 Arealplan og miljø	24 396	31 269	6 873	58 684	0
Totalt	**83 987**	**83 985**	**-** **2**	**18435**	**-3500**

Forklaring på forkortelser: hiå = hittil i år, rev.bud. = revidert budsjett.

P11 Utbygging og samferdsel

Status
Programområdet har per juli et merforbruk på 13 millioner kroner.

Vurdering
Programområdet søker etter beste evne å styre mot driftsbudsjett, men med dagens budsjettramme vil det sannsynligvis uansett medføre et merforbruk selv om drifts- og vedlikeholdsstandarder er redusert betydelig. Arbeidet med budsjettkontroll pågår, men er krevende og vil ta noe tid. Det må arbeides videre med internfakturering/kostnadsfordeling slik at arbeid ansatte i P11 utfører for andre programområder går i balanse.

Koronasituasjonen gir fortsatt reduserte inntekter fra avgiftsparkering, men parkeringsbelegget har økt betydelig siden bunnpunktet og nærmer seg normalen. I juli var inntektene på normalbudsjett grunnet "hjemmeferie", men det ser ut som om det ligger rundt 10 % under normalt når sommerferien nå er over.

Tiltak
Investeringsbudsjettet for sekkeposter må omfordeles og/eller tilføres midler i 2. tertial grunnet nedtrekk til 50 % av opprinnelig budsjett i 1. tertial som ikke lot seg tilpasse så raskt siden prosjekter var utført/igangsatt. Ingen nye prosjekter igangsettes innen trafikksikkerhet, sykkel, kollektivtiltak og parker/lekeplasser settes i gang i år så fremt akutte hendelser tilsier at vi ikke har noe valg for å ivareta sikkerhet for befolkningen.

Konklusjon/Prognose
Programområdet beregner et merforbruk ved årets slutt på 3,5 millioner kroner.

P12 Vann, avløp og renovasjon

Status
Budsjettet er under kontroll både på investerings- og driftssiden.

Konklusjon/prognose
Programområdet forventes å gå i balanse ved årets slutt.

P13 Arealplan og miljø

Status
Programområdet har et mindreforbruk på 6,8 millioner kroner.

Vurdering/analyse
Mindreforbruket skyldes delvis periodisering av kostnader som vil påløpe høsten 2020 og delvis lav bemanning som forårsaker sparte lønnskostnader. I tillegg kommer lave kostnader til kompetansebygging, pga. manglende kurs- og konferansetilbud som følge av Covid-19.
Inntektssiden ligger også noe lavt, delvis på grunn av etterslep på fakturering, men også tapte inntekter som følge av for lang saksbehandlingstid på Byggesak grunnet lav bemanning.

Tiltak
Rekruttering for å styrke bemanningen både innen Arealplan og Byggesak, for å trygge saksbehandlingstider. Dette pågår.

Konklusjon/Prognose
Programområdet forventes å levere et økonomisk resultat i balanse ved årets slutt.

Formannskap

Formannskap - resultat per juli 2020

Beløp i 1000	Regnskap hiå. 2020	Rev. bud. hiå. 2020	Avvik i kr hiå. 2020	Rev. bud. 2020	Prognose-avvik i kr	Prognose-avvik i %
P14 Ledelse, styring og administrasjon	215 798	212 709	-3 088	416 387	12 500	3,0 %
P15 Samfunnssikkerhet	54 424	47 855	-6 568	86 978	0	0 %
P16 Næringsutvikling	4 753	4 740	-13	11 627	0	0,0 %
P17 Arbeid og inkludering	23	0	-23	0	0	0,0 %
P18 Politisk styring	23 918	17 699	-6 219	35 471	-1 500	-4,2 %
P19 Sentrale poster	845	0	-845	0	0	0,0 %
Totalt	**299 760**	**283 004**	**- 16 756**	**550 463**	**11 000**	**2,5 %**

Forklaring på forkortelser: hiå = hittil i år, rev.bud. = revidert budsjett.

P14 Ledelse, styring og administrasjon

Status
Programområde 14 har et samlet negativt avvik på 3,1 millioner kroner mot periodisert budsjett ved utgangen av juli.

Vurdering
Dette skyldes hovedsakelig periodisering av midler til KS-OU kontingenten.

Lønn har et underforbruk som følge av vakante stillinger. Administrasjonen har hatt fokus på kostnadsreduksjon for å møte det pålagte effektiviseringskravet.

Konklusjon/prognose
Programområde ligger an til mindre forbruk i størrelsesorden 10-15 millioner kroner inneværende år. Dette tilskrives vakanser og midlertidig lav aktivitet på kompetansesenteret som følge av Corona situasjonen.

P15 Samfunnssikkerhet

Status
Programområde viser et overforbruk på ca. 6,6 millioner kroner utgangen av juli. Avviket skyldes at driftstilskuddet til DRBV og 110-sentralen for august er regnskapsført i juli måned.

Vurdering
Programområdets rammer ble redusert med 2,4 millioner kroner i 1.tertial. To millioner gjaldt korreksjon av feil i økonomiplangrunnlaget, mens de resterende 0,4 millionene var innsparinger av sikringsmidler for 17. mai. 0,6 millioner kroner av 17.mai sikringsmidlene ble omdisponert til å dekke varslingskostnader til publikum.

Fordelingsmodellen for tilskudd til DRBV er gjennomgått av Drammen med foreløpig konklusjon om at DRBV's forslag til fordeling er korrekt. Programområdets avsetning til ekstrakostnader for brannstasjon i Mjøndalen forventes derfor utgiftsført som budsjettert.

Tiltak
Da avviket skyldes periodisering vil dette selv korrigeres i løpet av neste måned og tiltak er ikke nødvendig.

Konklusjon/prognose
Programområdet forventes å gå i balanse ved årets slutt.

P16 Næringsutvikling

Status
Programområdet har ingen avvik per juli. Det er ingen kjente kostnader som ikke dekkes innenfor ramme.

Konklusjon/prognose
Programområdet forventes å gå i balanse ved årets slutt.

P17 Arbeid og inkludering

Ingen rapportering da programområdet ikke har eget budsjett.

P18 Politisk styring

Status
Programområdet har et negativt avvik på 6,2 millioner kroner mot periodisert budsjett pr juli. Av dette er 3,7 millioner kroner periodiseringsavvik.

Vurdering
Lønn og politiske godtgjørelser viser overforbruk på 2,5 millioner kroner. Godtgjørelse til folkevalgte har overforbruk på 1,1 millioner kroner. Det er i tillegg ikke budsjettert med pensjonsutgifter for godtgjørelsene mens det er utgiftsført 0,7 millioner kroner pr juli. Arbeidsgiveravgift har også overforbruk.

Fastlønn har overforbruk på 0,5 millioner kroner, men deler av dette kompenseres av etterlønnsmidler fra Drammen og Nedre Eiker. Det ventes på tilførsel av etterlønnsavsetninger fra Svelvik. Reelt overforbruk på 0,5 millioner kroner på driftsbudsjettet knyttes til ombygning av bystyresal og politikerlokaler samt utstyr.

Avsatte midler til godtgjørelser virker være underbudsjettert. I tillegg er budsjettene til pensjon og arbeidsgiveravgift knyttet til folkevalgte laget på feil grunnlag. Det må i tillegg sjekkes om pensjonssatsen som benyttes er korrekt.

Konklusjon/prognose
Avvik på godtgjørelser, pensjon og arbeidsgiveravgift er hovedårsaken til at programområdet går mot et overforbruk på 1,5 millioner kroner.